

UDENRIGSMINISTERIET

Retsudvalget (2. samling)
REU alm. del - Bilag 356
Offentligt

Folketingets Socialudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag

Journalnummer
97.A.40-30.

Kontor
EIR

28. april 2008

Vedlagt fremsendes endeligt svar på spørgsmål 214 og 215 fra Folketingets Socialudvalg vedr. behandling af arbejdstagerrettigheder i WTO og ILO.

P. H. Olsen

Svar på Folketingets Socialudvalgs spørgsmål ad SOU alm. del af 21. februar 2008

Spørgsmål 214

”Bliver det diskuteret i WTO, hvad man kan gøre for at forebygge menneskehandel, herunder tvangsarbejde?”

Svar:

I Doha-erklæringens paragraf 8 bekræfter WTO-landene deres erklæring fra WTO-ministerkonferencen i Singapore i 1996 vedr. internationale arbejdstagerrettigheder, og tager arbejdet i FN's internationale arbejdsorganisation, International Labour Organisation (ILO), om globaliseringens sociale dimension, til efterretning. Trods en ihærdig indsats lykkedes det således ikke Danmark og EU at få gjort arbejdstagerrettigheder til et forhandlingsemne i Doha-runden. ILO er derfor i dag det centrale forum for drøftelser vedr. internationale arbejdstagerrettigheder i globaliseringsprocessen, mens arbejdstagerrettigheder er udelukket fra at være et selvstændigt emne på Doha-rundens dagsorden, ligesom området indtil videre ikke er omfattet af WTO's arbejdsprogram i øvrigt. Som følge heraf bliver det ikke i WTO diskuteret, hvad man kan gøre for at forebygge menneskehandel, herunder tvangsarbejde.

Svar på Folketingets Socialudvalgs spørgsmål ad SOU alm. del af 21. februar 2008

Spørgsmål 215

”Støtter Danmark ILO’s arbejde for at få WTO til at sikre arbejderes rettigheder og stoppe kapløbet mod bunden?”

Svar:

Beskæftigelsesministeriet er fremkommet med nedenstående bidrag til besvarelse af spørgsmålet, hvortil jeg vil kunne henholde mig:

ILO er det centrale forum for drøftelser vedrørende internationale arbejdstagerrettigheder i globaliseringsprocessen, og Danmark støtter aktivt ILO’s arbejde hermed blandt andet ved deltagelse i drøftelser af emnet på ILO’s årlige Arbejdskonference mv..

Selvom Danmark ikke for tiden har en plads i ILO’s Styrelsesråd, idet Finland har den nordiske plads for den nuværende treårsperiode, bidrager Danmark aktivt og søger indflydelse ved at deltage i arbejdet med koordinering af nordiske indlæg og indlæg holdt af EU-formandskabet på vegne af EU-landene under forhandlingerne i ILO. Der er både i den nordiske kreds og blandt EU-landene opbakning til øget samarbejde mellem ILO og WTO om den sociale dimension af globaliseringen.

ILO udarbejdede i 2004 en rapport med titlen ‘A Fair Globalization; Creating Opportunities For All’, som drager en række omfattende, langsigtede konklusioner om, hvordan sociale aspekter bedst inddrages i globaliseringsprocessen i de enkelte lande i samarbejde med det civile samfund, arbejdsmarkedets parter, internationale parlamentariske forsamlinger og organisationer som Bretton Woods-institutionerne og FN-organisationerne samt WTO. Blandt rapportens handelsrelaterede anbefalinger er

- at handelsforvridende statsstøtte til især landbruget hurtigt bør udfases
- at fastsættelse af tekniske standarder bør ske med større deltagelse af udviklingslandene
- at WTO’s bestemmelser om særlig og differentieret behandling (SDT) af udviklingslandene markant bør styrkes
- at et multilateralt forum bør udarbejde en ramme for bestemmelser om konkurrencepolitik og udenlandske direkte investeringer
- at afbalancerede regler for handel og kapitalbevægelser bør komplementeres, af afbalancerede regler for grænsoverskridende personbevægelse og øget respekt for fundamentale arbejdstagerrettigheder.

EU vedtog, bl.a. som opfølgning på ILO-rapporten, i marts 2005 et sæt rådskonklusioner om at fremme samarbejdet mellem WTO og ILO og dermed sikre en bedre sammenhæng mellem handel og arbejdstagerrettigheder. EU-kommissionen fremlagde derudover i maj 2006 en meddelelse om at indarbejde ILO's 'Decent Work' koncept i EU's interne og eksterne politikker som i december 2006 blev fulgt op af et sæt rådskonklusioner herom.

ILO og WTO sekretariatene udgav i februar 2007 en første fælles rapport om handel og beskæftigelse "Trade and Employment: Challenges for Policy Research". ILO arrangerede i den forbindelse i marts 2007 en paneldebat om rapporten, hvor generaldirektørerne for de to organisationer deltog.

Rapporten viser overordnet, at handelsliberalisering medfører omstrukturering, primært indenfor de enkelte økonomiske sektorer, med både jobskabelse og nedlæggelse af job til følge. På længere sigt kan en øget international arbejdsdeling give fordele for alle. Desuden viser den, at overholdelse af arbejdstagerrettigheder ikke hæmmer konkurrenceevnen for de enkelte lande, og dermed vil dårlige arbejdsvilkår ikke på sigt udgøre en varig konkurrenceparameter. Endelig peger rapporten på en lang række faktorer, der bør indgå i overvejelserne, når handels- og beskæftigelses politikkerne tænkes sammen.

EU bidrog til debatten med et fælles indlæg, der bl.a. udtrykte støtte til samarbejdet mellem ILO og WTO og opfordrede til at forsætte samarbejdet. Der blev på ILO's 300. Styrelsesrådsmøde i november 2007 fulgt op på rapporten, og her tilkendegav EU igen sin støtte til fortsat og øget samarbejde mellem de to institutioner.

ILO havde på Arbejdskonferencen i 2007 globaliseringen på dagsordenen under titlen 'The strengthening of ILO's capacity to assist its Members' efforts to reach its objectives in the context of globalization'. Drøftelserne under konferencen behandlede bl.a. spørgsmålet om ILO's engagement i forhold til andre internationale organisationer. Her støttede Danmark sammen med de øvrige nordiske lande og EU-kredsen ILO's engagement i et samarbejde med andre internationale organisationer om fremme af Decent Work, herunder arbejdstagerrettigheder.

Der har siden drøftelsen på konferencen i 2007 været uformelle konsultationer nationalt med arbejdsmarkedets parter i Det faste ILO-udvalg og i ILO som opfølgning på konferencen og som forberedelse af den fortsatte drøftelse på dette års arbejdskonference. Danmark og EU lægger i dette arbejde bl.a. vægt på at sikre ILO's engagement i forhold til andre internationale organisationer, herunder WTO.